

2.

St. prp. nr. 16. (1939)

Om unnløtelse av å sette i kraft den av Stortinget 23 juni 1938 vedtatte forhøyelse av grunntollen for «Hår etc. 4. c., filt av fehår, ikke farvet eller trykt, samt kjelefilt, alle slags».

Tilråding fra Finans- og tolldepartementet 14 januar 1939 godkjent ved kongelig resolusjon samme dag.

(Foredratt av statsråd K. Bergsvik.)

Stortinget fattet den 23 juni 1938 bl. a. beslutning om en rekke tollforandringer som først skulle settes i kraft fra den tid Kongen bestemmer. Blant disse tollforandringer var også en forhøyelse av grunntollen under tolltariffens post «Hår etc. 4. c., filt av fehår, ikke farvet eller trykt, samt kjelefilt, alle slags», fra kr 0,10 til kr 0,15 pr. kg.

Omhandlede tollforhøyelse var foranlediget ved en søknad fra A/S Fjeldså Filtfabrik, Flekkefjord, datert 7 juni 1937, om forhøyelse av toll for filt av ull i forbindelse med hår og andre materialer. jfr. St. prp. nr. 1 for 1938, kap. 2011, side 33—35.

Av nevnte proposisjon hitsettes for så vidt dette spørsmål angår:

«Da firmaets andragender for øvrig ikke bare går ut på en efter ulltollens vedtagelse passende forhøielse av toll for hårfilt som inneholder noe ull, men tilsikter en hel omgruppering av varegruppen filt i sin almindelighet, finner man ikke å kunne anbefale noen tollforandring som ansøkt, idet en såvidt omfattende tariffendring formentlig rettest bør behandles i forbindelse med tariffens tekniske revisjon.»

Finans- og Tollkomitéen uttalte derimot at den var kommet til det resultat at det kunne være grunn til å yte den norske produksjon av hårfilt en noe høyere tollbeskyttelse og foreslo satsen hevet fra kr 0,10 til kr 0,15 pr. kg, jfr. hemmelig budgett-innst. S. nr. 185 for 1938, side 7.

Om de av Stortinget den 23 juni 1938 vedtatte tollforandringer som skulle settes i kraft fra den tid Kongen bestemmer, ble de stater som er tilsluttet Oslo-konvensjonen, gitt nødvendig underretning gjennom Utenriksdepartementet.

Innen fristens utløp innkom der bl. a. klage fra Belgia i anledning av den besluttede forhøyelse av toll på filt av fehår samt kjelefilt.

I anledning herav anførte Utenriksdepartementet i sin skrivelse til nærværende departement av 29 juli 1938 bl. a. følgende:

«Utenriksdepartementet legger også megen vekt på at det gode forhold til Belgia opprettholdes. Dette land inntar en velvillig holdning overfor Norge og har ved flere anledninger tatt hensyn til norske forestillinger i anledning av påtenkte belgiske tollforhøielser. Det har utvilsomt gjort et dårlig inntrykk i Belgia at man i Norge har vedtatt tollforandringer i henhold til tariffproposisjonen i år uten å ta noe som helst hensyn til de forestillinger som innkom fra belgisk side, mens den belgiske regjering på sin side har gått med på å innrømme Norge en betydelig øket importkontingent for gummifottøi som kompensasjon for visse tollforhøielser som i år er blitt innført innen denne varegruppe.

Det er også et annet forhold som gjør at man for tiden bør vise forsiktighet med hensyn til å iverksette tollforhøielser som er til skade for Belgia. Man har i den senere tid hatt under overveielse i Belgia å gå til tollforhøielser for papir, og i disse dager er det innløpet meddelelse om at man som en forberedende foranstaltning i påvente av tollforhøielsen akter å iverksette en midlertidig importregulering for papir i den nærmeste fremtid. Dette er foranstaltninger som i meget sterk grad berører Norges interesser. Da Belgia i 1934 gikk til en midlertidig tollforhøielse for visse sorter papir, optok man fra norsk, svensk og finsk side forhandlinger med Belgia om spørsmålet, og disse resulterte i at man opnådde visse lempninger i de på-

Om unnlattelse av å sette i kraft den av Stortinget 23 juni 1938 vedtatte forhøyelse av grunntollen for «Hår etc. 4. c., filt av feår, ikke farvet eller trykt, samt kjelefilt, alle slags».

tenkte tollforhøielser. Det er meningen at det også nu vil bli gjort forestillinger fra Norge og de to andre nordiske land og eventuelt optatt forhandlinger med Belgia i anledning av de påtenkte tollforhøielser for papir, og det er da egnet til å svekke vår posisjon overfor Belgia at man i Norge kort tid i forveien iverksetter en rekke tollforhøielser uten å ta de minste hensyn til de belgiske forestillinger som er fremkommet i den anledning.

Stortingets finans- og tollkomité har i 1937 under sin behandling av spørsmålet om å gjøre tollforandringer utover tariffproposisjonen betinget av de handelspolitiske forhold, uttalt at hvis det forhold skulde opstå at en tollforhøielse av nevnte art virkelig skulde avstedkomme skadelige følger for norske interesser, må regjeringen i nødsfall kunne utsette ikraftsettelsen inntil Stortinget trer sammen og forelegge saken på ny og samtidig opgi de grunner som har foranlediget utsettelsen. Under henvisning hertil og til det som foran er anført i denne skrivelse, vil Utenriksdepartementet henstille at iverksettelsen av de tollforhøielser som det denne gang fra svensk, finsk og belgisk side er gjort forestillinger imot, utsettes inntil saken på ny kan legges frem for Stortinget når dette samles til neste år, og at Utenriksdepartementet i tilfelle kan gi de interesserte tre land meddelelse om at iverksettelsen av de nevnte tollforhøielser er utsatt inntil videre.

Under alle omstendigheter vil Utenriksdepartementet anbefale at tollforhøielsen for filt av feår samt kjelefilt ikke settes i kraft før spørsmålet om de belgiske tollforhøielser for papir er endelig avgjort.»

Ved kongelig kunngjøring av 19 august 1938 ble samtlige de ovenomhandlede tollforandringer bragt i utøvelse fra og med den 20 s. m. med unntagelse av tollforhøyelsen for filt av feår samt kjelefilt.

I det foredrag som ligger til grunn for kunngjøringen, anførte nærværende departement bl. a. følgende:

«Hvad tollforhøielsen for filt av feår samt kjelefilt angår, foreligger det efter det som er oplyst, sterke grunner for å la ikraftsettelsen utstå inntil videre, og nærværende departement vil i tilslutning til Utenriksdepartementet anbefale at så skjer. Saken forutsettes i tilfelle forelagt for kommende Storting med de nødvendige opplysninger.

Det bemerkes i denne forbindelse at Stortingets Finans- og Tollkomité i (hemmelig) tillegg til budgett-innst. S. nr. 178 for 1937 angående spørsmålet om å gjøre tollforandringer som Stortinget beslutter utover de

forslag som inneholdes i tariffproposisjonene, betinget av de handelspolitiske forhold, bl. a. har uttalt følgende:

«Komitéen finner derfor å måtte fraråde at der fattes nogen beslutning overensstemmende med Finansdepartementets forslag. Det forbehold som nu skjer i den form at de få tollforhøielser som bringes i forslag ut over den kongelige proposisjon, føres op under et eget avsnitt som innledes med: «Nedennevnte tollforandringer settes i kraft fra den tid Kongen bestemmer», må efter komitéens mening være tilstrekkelig. Hvis det forhold skulde opstå at en tollforhøielse av nevnte art virkelig skulde avstedkomme skadelige følger for norske interesser, må regjeringen i nødsfall kunne benytte sig av det nevnte forbehold til å utsette ikraftsettelsen inntil Stortinget trer sammen og forelegge saken på ny og samtidig opgi de grunner som har foranlediget utsettelsen.»

På foranledning av nærværende departement har Utenriksdepartementet den 5 januar 1939 avgitt en fornyet uttalelse i saken.

I nevnte skrivelse har Utenriksdepartementet bl. a. anført følgende:

«Det er ennå ikke gjort noe vedtak i Belgia om å gå til tollforhøyelse for papir. Om dette spørsmålet uttaler legasjonen i Brussel i sitt skriv til Utenriksdepartementet av 13. desember f. å.: «Det har lenge vært stille om spørsmålet om tollforhøielsen på papir. Grunnene herfor er, antar jeg, dels overproduksjonen av og de dermed følgende lave priser på tremasse og cellulose, som setter de belgiske fabrikker i en bedre konkurransemessig stilling, dels den krise som den belgiske regjering har gjennomgått og som ennå ikke er over, og vel også de betenkeligheter som er vakt ved de tallrike henvendelser og forestillinger som er gjort fra de nordiske lands legasjoner.

Det er ikke mulig å si noe om når sakens behandling blir tatt opp igjen. At den skulle bli helt henlagt synes ikke rimelig, da den henger sammen med gjennomførelsen av den nye nomenklatur i den belgiske tolltariff.»

Sett fra norsk standpunkt er det en fordel at en i Belgia drøyer med å ta dette spørsmålet opp, om en ennå ikke kan vente at det er lagt hen for godt. Så lenge en derfor fra belgisk side ikke har tatt steg til å fremme denne saken og således ikke har gjort noe som skader norske eksportinteresser, finner Utenriksdepartementet at den i det foregående uttalte forutsetningen for ikke å sette i verk forhøyelsen av grunntollen for filt av feår og kjelefilt fremdeles må sies å gjelde.»

Om unnløtelse av å sette i kraft den av Stortinget 23 juni 1938 vedtatte forhøyelse av grunntollen for «Hår etc. 4. c., filt av fehår, ikke farvet eller trykt, samt kjelefilt, alle slags».

Nærværende departement finner etter det av Utenriksdepartementet i forannevnte skrivelser av 29 juli 1938 og 5 januar 1939 anførte at de ulemper som vil kunne befryktes å opstå for norske eksportinteresser ved nevnte tollforhøyelse, er så betydelige at de mer enn oppveier de fordeler som en gjennomføring av tollforhøyelsen måtte innebære for de hjemlige produsentinteresser. I samsvar med dette vil en derfor tilråde at den av Stortinget 23 juni 1938 vedtatte forhøyelse av grunntollen for «Hår etc. 4. c., filt av fehår, ikke farvet eller trykt, samt kjelefilt, alle slags,» fra kr 0,10 til kr 0,15 pr. kg. ikke settes i kraft.

Hvis Belgia senere skulle gå til tollforhøyelse for papir, forutsetter en at spørsmålet om tollforhøyelse for filt av fehår samt kjelefilt vil kunne tas opp på ny.

Finans- og tolldepartementet
tilråder:

At Deres Majestet godkjenner og skriver under et framlagt utkast til proposisjon til Stortinget om unnløtelse av å sette i kraft den av Stortinget 23 juni 1938 vedtatte forhøyelse av grunntollen for «Hår etc. 4. c., filt av fehår, ikke farvet eller trykt, samt kjelefilt, alle slags», fra kr 0,10 til kr 0,15 pr. kg.

Vi HAAKON, Norges Konge,

gjør vitterlig:

Stortinget blir innbudt til å gjøre sådant

vedtak:

Den forhøyelse av grunntollen for «Hår etc. 4. c., filt av fehår, ikke farvet eller trykt, samt kjelefilt, alle slags,» fra kr 0,10 til kr 0,15 pr. kg som Stortinget vedtok 23 juni 1938, blir ikke å sette i kraft.

Tilråding fra Finans- og tolldepartementet ligger ved i avtrykk.

Gitt på Oslo slott 14 januar 1939.

Under Vår hånd og rikets segl

HAAKON
(L. S.)

Johan Nygaardsvold

B. Rolsted